

OBSAH

O AUTORECH	9
Úvod	13
1. STRUČNÝ NÁSTIN DĚJIN HISTORIE EKONOMIKY OBRANY	15
1.1 Preparadigmatické období branně ekonomického myšlení	15
1.2 Merkantilismus a jeho vliv na branně ekonomické myšlení	17
1.3 Klasická ekonomická škola a branně ekonomické myšlení	18
1.4 Branně ekonomické myšlení v období neoklasické ekonomické školy	20
1.5 Vývoj branně ekonomického myšlení po 2. světové válce	25
2. VYMEZENÍ EKONOMIKY OBRANY	30
2.1 Předmět ekonomiky obrany	31
2.2 Vyjadřovací prostředky a metody	32
2.3 Specifický charakter ekonomiky obrany	34
2.4 Role ekonomiky a ekonomiky obrany v rozhodovacím procesu národní bezpečnosti	36
2.5 Politika obranného hospodářství	37
3. EKONOMIKA OBRANY STÁTU	40
3.1 Nároky na ekonomické zabezpečení obrany	40
3.2 Vymezení oboru ekonomika obrany státu	41
4. METODOLOGIE VĚDECKÉHO ZKOUMÁNÍ V EKONOMICE OBRANY	45
4.1 Obecné pojetí metodologie vědy a typy vědeckého myšlení	46
4.1.1 Popperovo pojetí falzifikace hypotéz	47
4.1.2 Khunova koncepce vědeckého poznání a disciplinární matice	48
4.1.3 Lakatosova koncepce vědecko výzkumných programů	50
4.2 Vztah soudobé metodologie s historií a metodologií ekonomických věd ..	51
4.3 Metodologie obranně ekonomického myšlení	51
5. HRANICE PRODUKČNÍCH MOŽNOSTÍ A OBRANA	60
5.1 Alokace zdrojů a obrana	60
5.2 Efektivnost alokace zdrojů pro obranný sektor	64

6. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA STÁTU – PŘEDPOKLAD USPOKOJOVÁNÍ	
SOUČASNÝCH EKONOMICKÝCH POTŘEB OBRANY	67
6.1 Obranný systém státu a jeho ekonomický potenciál	67
6.2 Ekonomické potřeby obrany a struktura ekonomické základny na základě transformace ekonomiky ČR	73
7. HOSPODÁŘSKÉ ZABEZPEČENÍ OBRANY A EKONOMIKA OBRANY	82
7.1 Vzájemná závislost jednotlivých segmentů výroby a obrany	83
7.2 Zákonné podklady hospodářských zabezpečovacích opatření	85
8. ÚKOLY A VLASTNOSTI OBRANNÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	90
8.1 Národní hospodářství a obranné hospodářství	90
8.2 Měření obranného hospodářství	97
9. EKONOMICKÁ BEZPEČNOST STÁTU	99
9.1 Pojetí a činitelé ekonomické bezpečnosti	100
9.1.1 Vnitřní faktory ekonomické bezpečnosti	100
9.1.2 Vnější faktory ekonomické bezpečnosti	102
9.2 Bezpečnostní politika státu	102
9.3 Specifika ekonomické bezpečnosti České republiky	106
9.4 Změny vnějšího okolí a jejich vliv na ekonomickou bezpečnost České republiky	107
9.5 Problémy ekonomické bezpečnosti České republiky	109
10. POJETÍ A STAV EKONOMICKÉ BEZPEČNOSTI POLSKÉ REPUBLIKY	111
10.1 Vymezení ekonomické bezpečnosti	111
10.2 Vývojové možnosti Polska	112
10.3 Bilance rozvoje ekonomické bezpečnosti Polska	115
11. EFEKTIVNOST VYUŽÍVÁNÍ EKONOMICKÝCH ZDROJŮ PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ OBRANY STÁTU	122
11.1 Růst ekonomických potřeb obrany státu a problém jejich uspokojování	122
11.2 Zvyšování efektivity materiálního zabezpečení obrany	131
11.3 Marketing – nástroj kontroly a efektivity využívání ekonomických zdrojů a prostředky obrany	138
12. METODOLOGICKÉ OTÁZKY STANOVENÍ NÁKLADŮ NA EFEKTIVNÍ OBRANU	144
12.1 Vzájemná ekonomická závislost přes vojenské aliance	145
12.2 Metodologické přístupy pro stanovení obranné dostatečnosti	146
12.3 Stanovení obranné dostatečnosti státu	148
12.3.1 Stanovení velikosti a organizační struktury mírové armády	149
12.3.2 Stanovení finanční náročnosti provozu mírové armády	149
12.3.3 Plán modernizace armády	150
12.4 Financování obranné dostatečnosti	150
12.4.1 Náklady na provoz mírové armády	151
12.4.2 Náklady na realizaci akvizičního plánu	152
12.4.3 Náklady na další žádoucí aktivity mírové armády ve fiskálním roce	153
13. VÝZNAM VSTUPU ČESKÉ REPUBLIKY DO NATO V EKONOMICKÉ ROVINĚ	155
13.1 Podmínky stanovení velikosti výdajů na obranu z pohledu vstupu do NATO	155
13.2 Výdaje na obranu a vstup do NATO	162
14. ALOKACE ZDROJŮ V OBRANNÉM SEKTORU	167
14.1 Spotřebitelé státních prostředků	167
14.2 Základní procesy alokace zdrojů	168
14.3 Alokace zdrojů v rámci obrany	170
14.4 Úkoly obrany Spojeného království	171
14.5 Kontrola procesu preferování záležitostí obrany ve Velké Británii	173

15. NÁSTIN MOŽNÉ TEORIE MOBILIZAČNÍ PŘÍPRAVENOSTI	175
15.1 Hlavní úkoly mobilizačních procesů	175
15.2 Pomocné prvky hospodářské mobilizace	178
16. HOSPODÁŘSKÁ MOBILIZACE V PODMÍNKÁCH TRANSFORMUJÍCÍ SE SPOLEČNOSTI	180
16.1 Nové pojetí hospodářské mobilizace	180
16.2 Hospodářská mobilizace	184
16.3 Systém hospodářské mobilizace	186
17. VYMEZENÍ MOBILIZAČNÍ PŘÍPRAVENOSTI OBRANNÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	189
17.1 Faktory ovlivňující mobilizační připravenost obranného hospodářství	189
17.2 Vývoj úlohy mobilizační pohotovosti v obranných přípravách	191
17.3 Plánování a doplňování mobilizační pohotovosti obrnanného hospodářství Polska	194
18. VYMEZENÍ OBSAHU OBRANNÝCH REZERV V OBRANNÉM HOSPODÁŘSTVÍ	197
18.1 Základní klasifikace a pojetí rezerv v obranném hospodářství	197
18.1.1 Rezervy v systému obranného hospodářství	198
18.1.2 Osobní obranné rezervy	199
18.1.3 Materiální obranné rezervy	201
18.1.4 Rezervy výrobního potenciálu	203
18.1.5 Přepavní obranné rezervy	205
18.2 Náklady na vytváření a udržování rezerv	208
19. KATEGORIE ZÁSOB V OBRANNÉM HOSPODÁŘSTVÍ	210
19.1 Lidské a materiální zásoby	210
19.2 Lidské a materiální zásoby ve fungování polského obranného hospodářství	213
20. MÍSTO A ÚLOHA REZERV A ZÁSOB V SYSTÉMU OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY	218
20.1 Surovinová a energetická základna	219
20.2 Rezervy a zásoby	222
21. INFRASTRUKTURA OBRANNÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	226
21.1 Pojetí obranné infrastruktury	226
21.2 Charakteristika základních prvků branné infrastruktury	228
21.2.1 Doprava	228
21.2.2 Spoje	231
21.2.3 Energetika	232
22. FINANCOVÁNÍ VÝDAJŮ NA OBRANU	234
22.1 Podstata vojenských financí	234
22.2 Úloha a funkce vojenských financí	235
22.3 Činitelé růstu vojenských výdajů	238
22.4 Zdroje a metody financování vojenských výdajů	240
23. VOJENSKÉ VÝDAJE	244
23.1 Klasifikace vojenských výdajů	244
23.2 Standardizované uvádění struktury a velikosti vojenských výdajů	245
23.3 Výdaje na obranu České republiky	252
23.3.1 Sledování, vyhodnocování a plánování výdajů na obranu	258
23.3.2 Výdaje nebo náklady na obranu	259
23.3.3 Účetnictví a investice	260
23.3.4 PPBS	261
23.4 Vědecko-prognostické metody určování vojenských výdajů	262

24. OBRANNÝ PRŮMYSL	266
24.1 Chování výrobních faktorů ve vojenské výrobě	266
24.1.1 Charakteristické rysy vojenské výroby	266
24.1.2 Výrobní faktory ve vojenské výrobě	271
24.2 Zbrojní průmysl Československa a České republiky	274
24.2.1 Zbrojní výroba ČSR v letech 1918–1945	275
24.2.2 Zbrojní výroba ČSSR v letech 1945–1989	278
24.2.3 Perspektiva zbrojní výroby České republiky	284
24.3 Obranný průmysl Polska	286
24.3.1 Koncepce vývoje zbrojního průmyslu v Polsku	286
24.3.2 Směry změn polského zbrojního průmyslu	290
24.4 Zbrojní politika jako součást hospodářské politiky státu	296
24.4.1 Zbrojní politika a její vymezení	296
24.4.2 Koncepce obrany a konverzní strategie	298
24.4.3 Místo zbrojní výroby v ekonomice a při zabezpečování obranyschopnosti	298
25. KONVERZE HOSPODÁŘSTVÍ	301
25.1 Obsah a rozsah konverze	301
25.2 Ekonomické důsledky konverze a restrukturalizace potenciálu obranného hospodářství	304
26. ZBROJNÍ VÝROBA V TRANSFORMAČNÍM PROCESU ČESKOSLOVENSKÉ A ČESKÉ EKONOMIKY	307
26.1 Československá zbrojní výroba koncem 80. a počátkem 90. let	307
26.2 Charakteristické rysy konverze zbrojní výroby na mírové programy počátkem 90. let	309
26.3 Problémy konverze zbrojní výroby v transformačním procesu	310
26.3.1 Zrušeny a náhlého útlumu vojenské produkce a problémy financování náhradních programů	310
26.3.2 Problém kompenzace vojenské poptávky	311
26.3.3 Privatizace a adaptace zbrojních podniků v transformačním procesu	312
26.4 Současné problémy a perspektivy českého vojenského průmyslu	313